

Гандзюк В. О. Саволюк Д., Типологічні особливості формату лонгріду у вітчизняних медіа. Журналістика і медіа в умовах цифрових трансформацій: матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих вчених. 13 травня 2025 року. Миколаїв: НУК ім. адм. Макарова, 2025. С. 180-182.

УДК 070:004.9(477)

Саволюк Д. М.

Факультет філології й журналістики імені М. Стельмаха
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Вінниця, Україна

Гандзюк В. О.

кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, завідувач кафедри
журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Вінниця, Україна

**Типологічні особливості
формату лонгріду у вітчизняних медіа**

Анотація. У статті розглядаються типологічні особливості формату лонгріду у вітчизняних медіа. Проаналізовано ключові характеристики цього жанру, його структурні елементи, мультимедійні можливості та специфіку подачі матеріалу. Досліджено приклади лонгвідів в українських онлайн-виданнях, визначено основні тенденції розвитку цього формату в сучасному медіапросторі.

Ключові слова: лонгвід, формат, інтерактивність, медіа, сторітелінг, візуалізація

Постановка проблеми. Лонгвід як формат журналістського матеріалу набув популярності у світових і українських медіа завдяки поєднанню текстової

аналітики з мультимедійними елементами. Однак у вітчизняних медіа лонгріди ще не набули належної типологічної систематизації. Проблемою є відсутність чітких меж між жанрами лонгріду, а також неоднорідність використання мультимедійних засобів у його структурі.

Мета дослідження – аналіз типологічних особливостей формату лонгріду в українських медіа, виявлення основних жанрових різновидів та їхніх характеристик, а також визначення впливу мультимедійних технологій на структуру й сприйняття лонгрідів аудиторією.

Актуальність дослідження зумовлена розвитком цифрових технологій і трансформацією споживання інформації. Українські медіа поступово адаптуються до нових форматів подачі матеріалів, лонгрід є одним із найбільш перспективних жанрів. Дослідження цього формату допоможе зрозуміти його роль у сучасному інформаційному просторі України та перспективи подальшого розвитку.

Виклад результатів дослідження. У теперішніх медіа формат лонгріду виокремився в самостійну гілку журналістської практики, схарактеризувався непопулярним для сучасних публікацій великим розміром та глибиною пропрацювання кожної із деталей, починаючи від тексту й закінчуючи мультимедійними елементами, це сприяло його диференціації у контексті типологізації. На відміну від проблематики, яка фокусується на аспекті «неприв'язаності до часу», типологічна парадигма сучасних українських мультимедійних лонгрідів насамперед характеризується дифузією жанрів та мультимедійних аспектів [1].

Наприклад, **лонгрід-портрет** став одним із жанрів, який поєднав у собі елементи інтерв'ю, портретного нарису, відеосюжетів, фотожурналістики та інтерактивних технологій. Теми лонгрід-портретів варіюються від індивідуальних досягнень до боротьби та впливу на суспільство. До прикладу, у публікації «*Лабіринт Мінотавра*» (<https://cutt.ly/0wMtzzqB>) розповідається історія волонтера Євгена Шишацького, а у проєкті «Громадського» «*У сталевих обіймах*» (<https://cutt.ly/IwBKwa71>) подано історії людей, які опинилися в епіцентрі жорстоких боїв за місто Маріуполь. Натискаючи на одну із шести

категорій («Лідери», «Медики», «Врятовані», «Полонені», «Цивільні», «Загиблі», читач має змогу дізнатися історію цих людей. У матеріалі основний фокус зроблений на поглибленому зображенні людей, заглибленні у їх минуле, особистість, досягнення та проблеми.

Лонгрід-інтерв'ю також стало одним із новаторських підходів в українській журналістській практиці. Найчастіше українські журналісти заглиблюються в розмови з видатними особистостями, експертами чи людьми, які брали участь у важливих подіях. Ці матеріали дають детальне уявлення про думки, досвід і погляди інтерв'юованого на різні теми. Теми лонгрід-інтерв'ю можуть бути найрізноманітнішими і залежати від досвіду та знань респондентів. Так, у проєкті «Локальної історії» *«Дисиденти. Історії політв'язнів радянського режиму»* (<https://cutt.ly/KwBJZrzN>) наявна низка інтерв'ю з такими відомими громадськими діячами як Василь Овсієнко, Мустафа Джемільєв, Михайло Якубівський, Степан Хмара, Мирослав Маринович, Микола Матусевич.

Менш поширеним типом лонгрід-публікації стала **аналітична стаття в лонгріді**. Однак, наприклад, у матеріалі «Дзеркала тижня» *«Аневризми планети»* (<https://cutt.ly/gwBKpSr3>), автор зумів заглибитися та висвітлити складне питання міжнародних криз, зокрема китайсько-тайванського, індо-пакистанського та балканського конфліктів, загрози КНДР, Ірану та Придністров'я.

Лонгрід-реконструктори також публікуються на веб-сторінках українських медіа та зосереджуються на детальному висвітленні важливих подій чи інцидентів, часто реконструюючи послідовність подій та досліджуючи контекст і наслідки. Найчастіше практикує створення лонгрідів-реконструкторів суспільно-політичне медіа «NV» (*«Дні, що змінили Україну»* (<https://cutt.ly/7wMtY3Bz>), *«Бабин Яр. Дні болю і страху»* (<https://cutt.ly/dwMtUIGK>), *«Скнилівська трагедія»* (<https://cutt.ly/PwMtInAm>), *«Куренівська трагедія»* (<https://cutt.ly/iwMtIexx>)).

Лонгрід-фіче в українських медіа найчастіше використовується для висвітлення тем стосунків представників протилежної статі, батьків та дітей, кримінальної тематики та не передбачає об'єктивної розповіді про подію, але дозволяють читачеві цю подію пережити, як у матеріалі *«Аби лише в дівках не*

засиділась» (<https://cutt.ly/IwBKERdq>) від «Reporters», де автор підіймає питання сімейного булінгу. Основним лейтмотивом публікації є питання – «Як відчували себе люди?», а сама розповідь тут ведеться від третьої особи.

Лонгрід ньюз-фіче один із небагатьох типів лонгрідів, який не часто зустрінеш в українських медіа. Це пов'язано із тим, що такі публікацію орієнтується на опис тенденцій, а не подій. Тобто підхід до створення матеріалу складніший, адже передбачає комплексний погляд на проблематику. Однак, наприклад, публікація «Недуга на літеру С» (<https://cutt.ly/XwBKGenv>), розкриває питання, пов'язане з міфами та упередженнями щодо гепатиту, та чому сучасне суспільство соромиться про це говорити, а люди які хворіють визнавати. Використовуючи певні події як приклади, журналіст надає контекст, аналіз та тенденцію перебігу подій та сприйняття, щоб запропонувати читачам всебічне розуміння ситуації.

Одним із видів, який легко реалізувати у аналізованому форматі стали **розслідувальні лонгріди**. По-перше, це зумовлено задоволенням попиту на висвітлення проблемних питань, що знаходить великий відгук в української аудиторії в умовах політичної нестабільності та суспільних викликів. По-друге, наративна концепція розслідувального лонгріду дозволяє легко інтегрувати необхідні доказові та інші елементи в загальну текстово-мультимедійну композицію та покращити загальне сприйняття матеріалу читачем. Так, наприклад, у таких лонгрід-розслідуваннях як «Куп'янськ. Історія окупації одного міста» (<https://cutt.ly/swBKdQSN>), «Ками Слов'янська» (<https://cutt.ly/7wBFYOfq>), «Людина-навук» (<https://cutt.ly/rwBJAS3E>), інформується про злочини, які здійснили агенти Росії на території України. Поряд із текстом, у наративну структуру матеріалів гармонійно інтегровані графіка, фотографії та відео, які створюють візуальний контекст, докази або додаткові акценти, що покращують розуміння та занурення читача в історію.

Загалом, особливості лонгрідів в українських медіа полягають у тому, що вони дають читачам можливість зануритися у всеосяжний і всебічний досвід оповіді, який дає уявлення про історію, культуру, політику та суспільні виклики,

які стоять перед країною, а вибір певного типу лонгріду, дозволяє висвітлити аналізовану проблематику через правильну текстово-візуальну концепцію [2].

Висновки. Отже, лонгрід у вітчизняних медіа вирізняється жанровою та структурною багатогранністю, поєднуючи елементи традиційної аналітики з новітніми цифровими технологіями. Основними особливостями цього формату є глибина подачі матеріалу, інтеграція мультимедійного контенту та висока ступінь візуальної взаємодії з аудиторією. Незалежні українські медіа активно розвивають цей формат, зосереджуючись на суспільно важливих темах, що сприяє підвищенню рівня журналістики й залученості читачів.

Джерела і література

1. Досенко А. К., Гандзюк В. О. Сучасний медійний дискурс: підходи до типологізації. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Філологія. Соціальні комунікації. 2020. Т. 31. № 4. С. 200–204.

2. Патрікеєва Н. Гра в довгу: який лонгрід потрібен читачу. MediaLab.Online, 2016. URL: <https://bit.ly/3MMWjwo>

Savolyuk D. M.

*Faculty of Philology and Journalism named after M. Stelmakh
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
Vinnytsia, Ukraine*

Gandziuk V. O.

*Candidate of Science in Social Communications, Associate Professor, Head of the
Department of Journalism, Advertising and Public Relations
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
Vinnytsia, Ukraine*

Typological Features of the Long Read Format in Domestic Media

Abstract. The article examines the typological features of the long-read format in domestic media. The key characteristics of this genre, its structural elements, multimedia capabilities and the specifics of the presentation of the material are analyzed. Examples of long-reads in Ukrainian online publications are studied, and

the main trends in the development of this format in the modern media space are identified.

Keywords: long-read, format, interactivity, media, storytelling, visualization